

e-DORADCA podatkowy

Nr 2/2024

TEMAT NUMERU

Formy opodatkowania PIT
dla działalności gospodarczej

PRAWO

Planowanie przestrzenne
w nowym
wydaniu

KADRY I ZUS

Praca
w zimie

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Akt w sprawie
danych

GLC⁷

Celem **GLC** jest zapewnienie stabilności i bezpieczeństwa działalności Klientów, oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorstw dzięki optymalizacji prawnej, podatkowej i księgowej.

GLC Katowice

ul. Uniwersytecka 13, 40-007 Katowice

+48 32 608 65 62

katowice@glc.pl

GLC Warszawa

Al. Jerozolimskie 96, 00-807 Warszawa

+48 22 395 83 75

warszawa@glc.pl

kontakt@glc.pl
www.facebook.com/GrupaLeader
www.glc.pl

SPIS TREŚCI

3 AKTUALNOŚCI

TEMAT NUMERU

- 6 Formy opodatkowania PIT dla działalności gospodarczej

PODATKI

- 8 Ulga termomodernizacyjna w PIT

PRAWO

- 10 Planowanie przestrzenne w nowym wydaniu

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

- 12 Akt w sprawie danych
14 Zmiany dla klientów lombardów

ZARZĄDZANIE I MARKETING

- 15 Higiena pracy zdalnej, czyli jak nie zwariować w domu

KADRY I ZUS

- 16 Praca w zimie

CIEKAWE ORZECZENIE

- 18 Nieważność umowy kredytowej a odsetki

NEWS

- 19 Globalny podatek minimalny w UE

FIRMA W 2024 ROKU

- 20 Zaplanuj swój biznes. Jak sporządzić biznesplan?

DORADCA RADZI

- 22 Opłata za plastikowe opakowania a podstawa opodatkowania VAT

NIEZBĘDNIK

- 23 Wymiar czasu pracy w 2024 roku

AKTUALNOŚCI

PODATKI

ZMIANY DOTYCZĄCE CZYNNOŚCI PRZEPROWADZANYCH PRZEZ KAS

14 grudnia 2023 r. weszło w życie **rozporządzenie** MF zmieniające przepisy ws. sposobu przeprowadzania i dokumentowania przez Krajową Administrację Skarbową czynności niejawnego nadzorowania wytwarzania, przemieszczania, przechowywania i obrotu przedmiotami przestępstwa. Dotychczasowe kompetencje Prokuratora Generalnego w tym zakresie zostały powierzone Prokuratorowi Krajowemu.

MOŻLIWOŚĆ REZYGNACJI ZE ZWOLNIENIA PODATKOWEGO

W 2024 r. podatnik uzyskał **możliwość** rezygnacji ze zwolnienia od podatku dochodowego określonych dotacji, subwencji, dopłat i innych nieodpłatnych świadczeń lub kwot otrzymanych od agencji rządowych lub agencji wykonawczych. Warunkiem koniecznym będzie złożenie oświadczenia w tym zakresie naczelnikowi urzędu skarbowego przed upływem terminu na złożenie rocznego rozliczenia podatkowego. Skorzystanie z tego **rozwiązania** umożliwi amortyzację środków trwałych nabytych ze środków, wobec których podatnik zrezygnował ze zwolnienia.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

OPLATA ZA OPAKOWANIA Z TWORZYW SZTUCZNYCH

Od 1 stycznia 2024 r. w handlu i gastronomii, a także w automatach sprzedających produkty, pobierane są opłaty za pojemniki i kubki jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, w które pakowana jest żywność i napoje. **Zmiany**, które weszły w życie 1 stycznia br. to jeden z rezultatów **znowelizowanej** w 2023 r. ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej. Jej celem było wprowadzenie unijnych ograniczeń dotyczących stosowania wybranych produktów jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych, w tym też wycofania niektórych produktów ze sprzedaży (**dyrektywa single-use plastics – SUP**).

Stawki opłaty za opakowania z tworzyw sztucznych zostały określone w **rozporządzeniu** na poziomie 20 gr. dla kubków na napoje oraz 25 gr. dla pojemników na żywność.

Była o tym mowa w poprzednim numerze.

PRAWO

STREFA CZYSTEGO TRANSPORTU W KRAKOWIE NIELEGALNA

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2024 r., wydanym w składzie 3 sędziów, w sprawie o sygn. akt III SA/Kr 484/23, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie – w wyniku uwzględnienia skargi Wojewody Małopolskiego – stwierdził nieważność w całości zaskarżonej uchwały nr C/2707/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Strefy Czystego Transportu w Krakowie.

Wyrok ten nie jest prawomocny. Podstawa prawna tego rozstrzygnięcia oraz jej wyjaśnienie przedstawione zostaną w pisemnym uzasadnieniu wydanego wyroku.

Zauważyć jednak można, iż WSA w Krakowie uzasadnił ten wyrok tylko brakami przedmiotowej uchwały, m.in. w zakresie ustalenia organizacji ruchu i przebiegu granic Strefy Czystego Transportu (SCT). Tak więc

wkrótce Rada Miasta Krakowa może przygotować bardziej „dopracowaną” uchwałę o ustanowieniu SCT.

NOWE PRZEPISY O PŁATNOŚCIACH TRANSGRANICZNYCH

Weszły w życie nowe **przepisy** mające służyć zwalczaniu oszustw w VAT związanych z płatnościami transgranicznymi w Unii Europejskiej. Od 1 stycznia 2024 r. dostawcy usług płatniczych (banki, instytucje pieniądza elektronicznego, instytucje płatnicze oraz usługi żyro-poczta) mają **obowiązek** monitorowania odbiorców płatności transgranicznych. Od kwietnia br. dostawcy zaczną przekazywać administracjom państw UE informacje o odbiorcach otrzymujących ponad 25 płatności transgranicznych na kwartał. Dane będą zbierane w centralnym elektronicznym systemie informacji o płatnościach (CESOP).

PROPOZYCJA NOWEGO PROGRAMU MIESZKANIOWEGO

Resort rozwoju kończy prace nad propozycją nowego programu mieszkaniowego, który będzie następcą bezpiecznego kredytu 2%. Powinien on ruszyć w drugiej połowie 2024 r. Jest na niego zabezpieczone 500 mln zł w projekcie budżetu na 2024 r. Szacuje się, że w tym roku z programu może skorzystać ok. 50 tys. osób.

Dopłaty do rat można będzie uzyskać tylko dla kredytów wziętych do końca 2025 r.

Nowy **instrument** będzie bardziej atrakcyjny dla osób o niższych dochodach i większych rodzin. Możliwość korzystania z preferencji przez osoby z wyższymi zarobkami zostanie zaś ograniczona.

PROJEKT WAKACJI KREDYTOWYCH NA 2024 ROK

Ministerstwo Finansów przygotowuje **projekt** nowelizacji ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Zakłada on, że **kredytobiorcy, których rata przekracza 35% dochodu, będą mogli zawiesić spłatę raty kredytu w wymiarze 1 miesiąca na kwartał.**

Przewidziano rozszerzenie pomocy z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców. Jego kwota wzrośnie, a okres spłaty zostanie wydłużony. Proponuje się też lepsze warunki umorzenia rat wsparcia.

KWALIFIKACJA WOJSKOWA

1 lutego na terenie całego kraju rozpoczyna się **kwalfikacja** wojskowa, która potrwa do 30 kwietnia br. **Do stawienia się do kwalifikacji wojskowej wzywa się:**

1. mężczyzn urodzonych w 2005 r.;
2. mężczyzn urodzonych w latach 2000-2004, którzy nie posiadają określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej;
3. osoby, które w latach 2022-2023:
 - a. zostały uznane przez powiatowe komisje lekarskie za czasowo niezdolne do służby wojskowej ze względu na stan zdrowia, jeżeli okres tej niezdolności upływa przed zakończeniem kwalifikacji wojskowej,
 - b. zostały uznane przez powiatowe komisje lekarskie za czasowo niezdolne do służby wojskowej ze względu na stan zdrowia, jeżeli okres tej niezdolności upływa po zakończeniu kwalifikacji wojskowej i złożyły wniosek o zmianę kategorii zdolności, o którym mowa w art. 64 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, przed dniem zakończenia kwalifikacji wojskowej;
 - c. dniem zakończenia kwalifikacji wojskowej;
4. kobiety urodzone w latach 1997-2005 posiadające kwalifikacje przydatne do służby wojskowej, które nie stawały jeszcze do kwalifikacji wojskowej, oraz kobiety pobierające naukę w celu uzyskania tych kwalifikacji, które w roku szkolnym lub akademickim 2023/2024 kończą studia na kierunkach lub kończą naukę w zawodach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 60 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny;
5. osoby, które ukończyły 18 lat życia i zgłosiły się ochotniczo do kwalifikacji wojskowej;
6. osoby o nieuregulowanym stosunku do służby wojskowej do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 60 lat życia, jeżeli nie posiadają określonej kategorii zdolności do czynnej służby wojskowej i zgłosiły się do kwalifikacji wojskowej.

Wymienione osoby podlegają obowiązkowi stawienia się do kwalifikacji w terminie i miejscu określonym w wezwaniu imiennym, a w przypadku jego braku w terminie i miejscu wskazanym w obwieszczeniu właściwego wojewody.

KADRY I ZUS

WAKACJE OD ZUS?

Ministerstwo Rozwoju i Technologii przygotowuje nowe **rozwiązanie** ułatwiające prowadzenie własnego biznesu w Polsce. To tzw. wakacje składkowe od ZUS. Rząd planuje, aby **przez 1 miesiąc w ciągu roku zwolnić mikroprzedsiębiorców i osoby samozatrudnione z płacenia składek na ubezpieczenia społeczne**. Zakłada, że nowe przepisy zaczną obowiązywać jeszcze w tym roku.

Dzięki proponowanemu rozwiązaniu podczas korzystania z ulgi mali przedsiębiorcy będą mogli nadal prowadzić działalność gospodarczą i wystawiać faktury. W miesiącu, w którym będą korzystać z ulgi, składkę na ubezpieczenie społeczne zapłaci ZUS.

PRZEDŁUŻENIE ORZECZEŃ O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Ustawa z 19 grudnia 2023 r. o szczególnych rozwiązaniach służących zachowaniu ważności niektórych orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności **przedłużyła** ważność orzeczeń o niepełnosprawności oraz orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, wydanych na czas określony na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, do dnia 30 września 2024 r., jednak nie dłużej niż do dnia, w którym nowe orzeczenia staną się ostateczne. Konsekwencją przedłużenia ważności tych orzeczeń jest przewidziane w ustawie przedłużenie terminu ważności zależnych od nich kart parkingowych, okresu przysługiwania świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów, świadczeń lub dodatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka lub osoby pełnoletniej w rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku skali podatkowej i podatku liniowego przedmiotem opodatkowania jest **dochód** (tj. przychód minus koszty jego uzyskania), a w przypadku ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych przedmiotem opodatkowania jest **przychód**. Stąd przy wyborze formy opodatkowania warto wziąć pod uwagę, jak duże wydatki będą związane z działalnością gospodarczą (np. na zakup towarów, usług czy wyposażenia). Inaczej niż w razie wyboru podatku liniowego lub opodatkowania na zasadach ogólnych, w przypadku ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych brak jest możliwości pomniejszenia przychodów do opodatkowania o poniesione koszty ich uzyskania.

Od 2022 r. **wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne** zależy od wybranej formy opodatkowania i wysokości dochodów. Dla rozliczających się z podatku dochodowego **na zasadach ogólnych** według skali podatkowej składka zdrowotna stanowi **9%** podstawy wymiaru składki (tj. realnego dochodu osiągniętego w poprzednim miesiącu). Rozliczający PIT w **formie podatku liniowego** (19%) zapłaci składkę zdrowotną w wysokości **4,9%** podstawy wymiaru składki (tj. realnego dochodu osiągniętego w poprzednim miesiącu). W obu przypadkach minimalna składka zdrowotna za każdy miesiąc roku składkowego wynosi obecnie **381,78 zł**.

Z kolei przedsiębiorcy rozliczający podatek **ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych** zapłacą składkę zdrowotną **w stałej kwocie** – w zależności od wysokości ich **rocznych przychodów**:

- » przychody niższe niż 60.000 zł - składka zdrowotna wynosi **5,4% przeciętnego wynagrodzenia** (tj. w 2024 r. 419,46 zł);
- » przychody 60.000 – 300.000 zł - składka zdrowotna: **9% przeciętnego wynagrodzenia** (tj. w 2024 r. 699,11 zł);
- » przychody wyższe niż 300.000 zł – składka zdrowotna: **16,2% przeciętnego wynagrodzenia** (tj. w 2024 r. 1258,39 zł).

Do ustalenia podstawy wymiaru składki zdrowotnej dla ryczałtowców przyjmuje się kwotę przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w IV kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami zysku (za 2023 r. to 7767,85 zł).

W przypadku osób rozliczających się według **karty podatkowej** składka zdrowotna wynosi **9% wynagrodzenia minimalnego pracę** (tj. od stycznia do grudnia 2024 r. **381,78 zł**).

Dodatkowo przedsiębiorców obowiązuje **roczne rozliczenie składki zdrowotnej**, na podobnych zasadach do rozliczenia PIT. Przy tym w 2024 r. minimalna roczna podstawa wymiaru składek wynosi 50 904 zł.

Przy wyborze formy opodatkowania PIT warto uwzględnić, czy będzie można rozliczyć występującą **stratę podatkową** (gdy wydatki przewyższą generowane przychody). Taką możliwość daje podatek liniowy lub opodatkowanie na zasadach ogólnych według skali podatkowej.

Dla optymalizacji opodatkowania PIT istotne jest często, czy podatnik może **rozliczyć się łącznie z małżonkiem**. Taką możliwość daje tylko opodatkowanie na zasadach ogólnych według skali.

Każda forma opodatkowania charakteryzuje się innym zestawem dostępnych dla podatników **ulg podatkowych w PIT**. Najszerzy wachlarz odliczeń jest w przypadku rozliczenia według skali podatkowej, a opodatkowanie w formie liniowej pozbawia możliwości skorzystania z istotnej części takich ulg.

Różne formy opodatkowania wiążą się z **różnym zakresem obowiązków ewidencyjnych i księgowych** (o różnej szczegółowości danych). Występuje obowiązek prowadzenia:

- » **podatkowej księgi przychodów i rozchodów** (PKPIR) - w przypadku opodatkowania na zasadach ogólnych lub podatkiem liniowym;
- » **ksiąg rachunkowych** (tzw. pełnej księgowości) – w razie przekroczenia w ww. przypadkach limitu 2 mln euro przychodów netto w poprzednim roku podatkowym;
- » uproszczonej **ewidencji przychodów** – w przypadku opodatkowania ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych.

W przypadku karty podatkowej brak obowiązku prowadzenia księgowości.

Ulga termomodernizacyjna w PIT

Właścicielowi lub współwłaścicielowi istniejącego już budynku mieszkalnego jednorodzinnego (w rozumieniu art. 3 pkt 2a ustawy - Prawo budowlane) może przysługiwać tzw. ulga termomodernizacyjna uregulowana w art. 26h ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT).

Podatnik będący właścicielem lub współwłaścicielem takiego budynku ma prawo **odliczyć od podstawy obliczenia podatku wydatki poniesione w roku podatkowym na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w tym budynku, które zostanie zakończone w okresie 3 kolejnych lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.**

Kwota odliczenia nie może przekroczyć 53 000 zł w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć termomodernizacyjnych w poszczególnych budynkach, których podatnik jest właścicielem lub współwłaścicielem. Limit ulgi nie jest więc związany z jedną inwestycją lub jednym przedsięwzięciem termomodernizacyjnym, ale jest określony dla danego podatnika.

Wykaz wydatków podlegających odliczeniu określono w załączniku do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych i jedynie w zakresie tych wydatków podatnikowi przysługuje przedmiotowe prawo odliczenia.

Przykładowo podatnik będzie mógł dokonać odliczenia wydatków związanych z wymianą falownika oraz rozbudową magazynu energii z uwagi na punkt 13 części 1 i punkt 13 części 2, gdyż falownik wraz z magazynem energii oraz panelami fotowoltaicznymi stanowią jedną integralną całość instalacji¹.

Wysokość wydatków ustala się na podstawie faktur wystawionych przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku. Jeżeli poniesione wydatki były opodatkowane podatkiem od towarów i usług, za kwotę wydatku uważa się wydatek wraz z podatkiem od towarów i usług, o ile podatek ten nie został odliczony na podstawie ustawy o podatku od towarów i usług. Za datę poniesienia wydatku uważa się dzień wystawienia faktury.

Odliczeniu nie podlegają wydatki w części, w jakiej zostały:

- » sfinansowane (dofinansowane) ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie;
- » zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, odliczone od przychodu na podstawie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym lub uwzględnione przez podatnika w związku z korzystaniem z ulg podatkowych w rozumieniu Ordynacji podatkowej.

Odliczenia dokonuje się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono wydatki. Kwota odliczenia nieznajdująca pokrycia w rocznym dochodzie podatnika podlega odliczeniu w kolejnych latach, nie dłużej jednak niż przez 6 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym poniesiono pierwszy wydatek.

Podatnik, który po roku, w którym dokonał odliczeń, otrzy-

mał zwrot odliczonych wydatków na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, jest obowiązany doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot. W razie niezrealizowania przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w ww. terminie 3 kolejnych lat, podatnik dolicza kwoty poprzednio odliczone do dochodu za rok podatkowy, w którym upłynął ten termin.

WYKAZ RODZAJÓW MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, URZĄDZEŃ I USŁUG ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PRZEDSIĘWZIĘĆ TERMOMODERNIZACYJNYCH

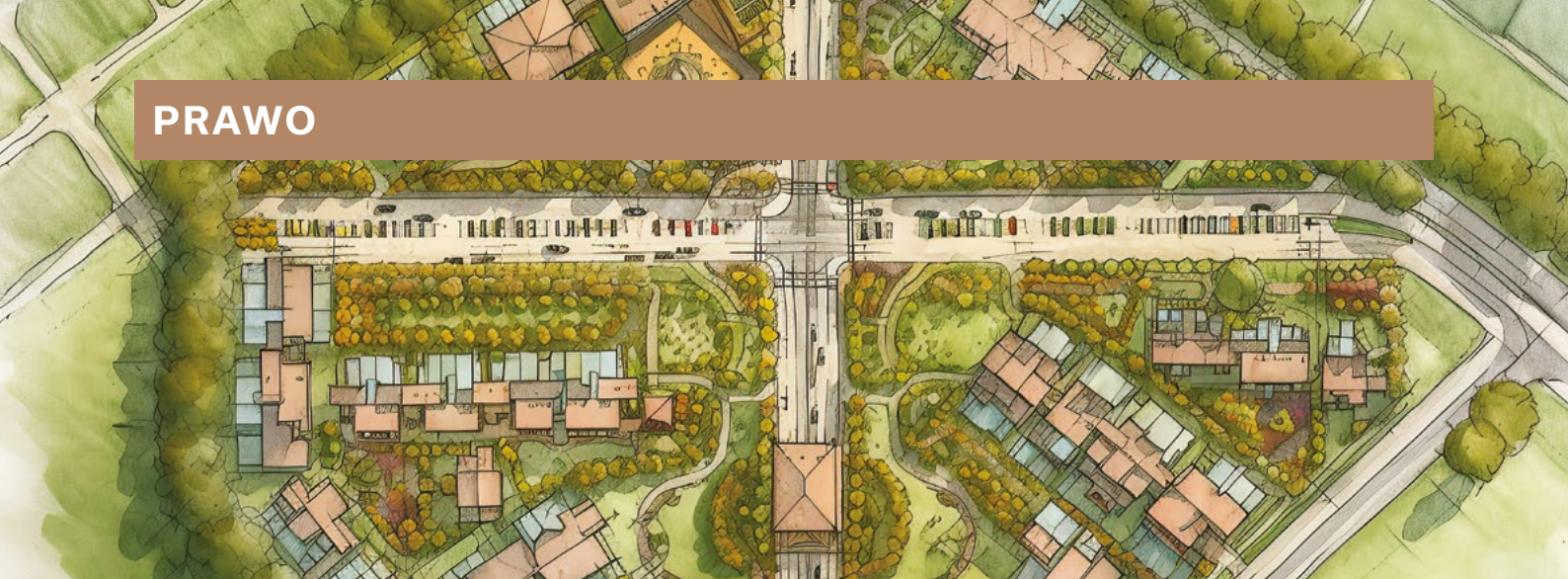
1. Materiały budowlane i urządzenia:

1. materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia przegród budowlanych, płyt balkonowych oraz fundamentów wchodzące w skład systemów dociepleń lub wykorzystywane do zabezpieczenia przed zawilgoceniem;
2. węzeł cieplny wraz z programatorem temperatury;
3. kocioł gazowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin;
4. kocioł olejowy kondensacyjny wraz ze sterowaniem, armaturą zabezpieczającą i regulującą oraz układem doprowadzenia powietrza i odprowadzenia spalin;
5. zbiornik na gaz lub zbiornik na olej;
6. kocioł przeznaczony wyłącznie do spalania biomasy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. c ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, spełniający co najmniej wymagania określone w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe - jeżeli eksploatacji takiego kotła nie zakazuje uchwała przyjęta na podstawie art. 96 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
7. przyłącze do sieci ciepłowniczej lub gazowej;
8. materiały budowlane wchodzące w skład instalacji ogrzewczej;
9. materiały budowlane wchodzące w skład instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej;

10. materiały budowlane wchodzące w skład systemu ogrzewania elektrycznego;
11. pompa ciepła wraz z osprzętem;
12. kolektor słoneczny wraz z osprzętem;
13. ogniwo fotowoltaiczne wraz z osprzętem;
14. stolarka okienna i drzwiowa, w tym okna, okna połaciowe wraz z systemami montażowymi, drzwi balkonowe, bramy garażowe, powierzchnie przezroczyste nieotwieralne;
15. materiały budowlane składające się na system wentylacji mechanicznej wraz z odzyskiem ciepła lub odzyskiem ciepła i chłodu.

2. Usługi:

1. wykonanie audytu energetycznego budynku przed realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego;
2. wykonanie analizy termograficznej budynku;
3. wykonanie dokumentacji projektowej związanej z pracami termomodernizacyjnymi;
4. wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej;
5. docieplenie przegród budowlanych lub płyt balkonowych lub fundamentów;
6. wymiana stolarki zewnętrznej np.: okien, okien połaciowych, drzwi balkonowych, drzwi zewnętrznych, bram garażowych, powierzchni przezroczystych nieotwieralnych;
7. wymiana elementów istniejącej instalacji ogrzewczej lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej lub wykonanie nowej instalacji wewnętrznej ogrzewania lub instalacji przygotowania ciepłej wody użytkowej;
8. montaż kotła gazowego kondensacyjnego;
9. montaż kotła olejowego kondensacyjnego;
10. montaż pompy ciepła;
11. montaż kolektora słonecznego;
12. montaż systemu wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła z powietrza wywiewanego;
13. montaż instalacji fotowoltaicznej;
14. uruchomienie i regulacja źródła ciepła oraz analiza spalin;
15. regulacja i równoważenie hydrauliczne instalacji;
16. demontaż źródła ciepła na paliwo stałe.

Planowanie przestrzenne w nowym wydaniu

Większość przepisów największej do tej pory nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym weszła w życie 24 września 2023 r.

Zasadnicze cele reformy to uproszczenie procedur oraz poprawa ładu przestrzennego w kraju przy uwzględnieniu interesu publicznego. Chodzi o zwiększenie elastyczności i integralności systemu planowania przestrzennego, przeciwdziałanie rozpraszaniu się zabudowy na tereny rolnicze, leśne i przyrodniczo cenne, ułatwienie inwestowania na terenach już zabudowanych, cyfryzację danych o planowaniu przestrzennym oraz zwiększenie przejrzystości konsultacji społecznych.

Nowelizacja zwiększa wpływ społeczeństwa na decyzje podejmowane w planowaniu przestrzennym – w przepisach określono podstawowe zasady prowadzenia czynności planistycznych uwzględniając głos społeczeństwa. Wprowadzono szereg usprawnień do poszczególnych czynności. Konsultacje społeczne będą odbywały się po godzinach pracy, w miejscach łatwo dostępnych, a udział w nich będą mogli wziąć wszyscy, w tym osoby nieletnie. Doprecyzowany i rozbudowany został katalog form konsultacji społecznych, który rozszerzono o formy bardziej angażujące mieszkańców. Zapewniono także możliwość zdalnego udziału w poszczególnych formach. Osoby zainteresowane będą miały możliwość zapisania się do newslettera, w ramach którego uzyskiwać będą informacje mailowe o trwających procedurach planistycznych i ich kolejnych etapach.

Nowelizacja wprowadza nowe narzędzie planistyczne – **plan ogólny gminy**, który ma być uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy (z wyłączeniem terenów zamkniętych), w randze aktu prawa miejscowego. Ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla planów miejscowych, jak i dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Po uchyleniu przepisów dotyczących studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zagadnienia strategiczne i kierunkowe, w tym kreowanie polityki przestrzennej gminy, mają być przedmiotem strategii **rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego**. Natomiast zasady realizacji polityki przestrzennej będą ustalone w planie ogólnym gminy – w zwięzłym dokumencie o krótkiej liście ustaleń.

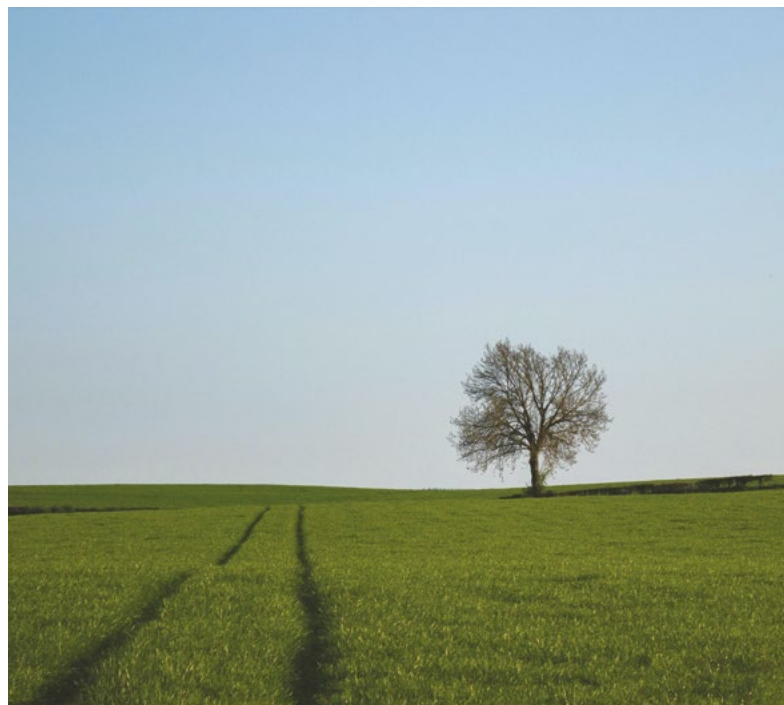
Wprowadzana nowa forma planu miejscowego – **zintegrowany plan inwestycyjny (ZPI)** docelowo zastąpi i znacznie zmodyfikuje rozwiązania tzw. specustawy mieszkaniowej. To rozwiązanie dotyczy dowolnych inwestycji, nie tylko mieszkaniowych. ZPI będzie narzędziem, które daje gminom większe możliwości w lokalizowaniu inwestycji z uwzględnieniem partycypacji społecznej i zasad ładu przestrzennego. Wzajemne zobowiązania gminy i inwestora

(np. dewelopera) będą zapisane w umowie urbanistycznej, zapewniając tym samym pełną transparentność.

Zmiany dotyczą też **wydawania decyzji o warunkach zabudowy (WZ)**. Dotychczasowy sposób wydawania warunków zabudowy powodował niekontrolowane rozlewanie się zabudowy. Powiązanie decyzji WZ z planem ogólnym gminy ma przeciwdziałać lokalizowaniu zabudowy „w szczyrim polu”, co często wymusza na gminach dodatkowe inwestycje związane z komunikacją czy infrastrukturą społeczną i techniczną. Nowy przepis przewiduje powiązanie wydawania decyzji WZ z położeniem na obszarze uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy oraz wymogiem zgodności z planem ogólnym w zakresie funkcji zabudowy oraz parametrów i wskaźników urbanistycznych. Nowe decyzje WZ będą ważne przez 5 lat od dnia, w którym staną się prawomocne. Tyle czasu inwestor będzie miał na uzyskanie np. pozwolenia na budowę bądź rozpoczęcie realizacji inwestycji.

Co do zasady każda zmiana zagospodarowania terenu w przypadku braku planu miejscowego, a także zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części wymaga ustalenia, w drodze decyzji, warunków zabudowy. W gminie, w której nie wszedł w życie plan ogólny, po 1 stycznia 2026 r. wydanie decyzji WZ i LICP będzie możliwe wyłącznie w ramach postępowań wszczętych przed tą datą. Tego ograniczenia nie będzie się stosowało w odniesieniu do terenów zamkniętych. Przepisy przejściowe dotyczące wydawania decyzji WZ i LICP przewidują, iż do postępowań wszczętych przed dniem utraty mocy studium w danej gminie, stosuje się art. 54 upzp w brzmieniu dotychczasowym (tj. bez warunku zachowania zgodności z planem ogólnym, a tym samym także ze studium). Wszystkie prawomocne decyzje WZ stanowią podstawę do ubiegania się o uzyskanie pozwolenia na budowę, niezależnie od terminu, w którym zostały wydane. Wejście w życie planu ogólnego, z którym wydane decyzje WZ okazałyby się niezgodne nie wpłynie na ich ważność i możliwość ich wykorzystania w procesie inwestycyjnym. Natomiast decyzje wydane na wniosek złożony po wejściu w życie planu ogólnego muszą być zgodne z tym planem.

Zmiany w przepisach dotyczących procedur mają na celu **uproszczenie, ujednoczenie i przyspieszenie procesu sporządzania aktów planowania przestrzennego**. Z da-

nych MRiT wynika, że prawie 1/3 planów miejscowych jest procedowana ponad 3 lata. Stąd wprowadzenie trybu uproszczonej procedury planistycznej w konkretnych przypadkach, umożliwienie równoczesnego prowadzenia procedur dla różnych aktów i ograniczenie konieczności powtarzania konsultacji społecznych.

Wprowadzany Rejestr Urbanistyczny, jako system teleinformatyczny, ma być źródłem informacji i danych (m.in. dotyczących dokumentów powstających w trakcie sporządzania aktów planistycznych, raportów z konsultacji społecznych, decyzji administracyjnych związanych z planowaniem przestrzennym, rozstrzygnięć organów nadzoru). Rejestr będzie bazował na danych przestrzennych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Będzie to nieodpłatny, dostępny dla wszystkich zainteresowanych, zintegrowany system. Przepisy dotyczące rejestru zaczną obowiązywać od 2026 r.

Większość **zmian** już weszła w życie, jednak całość systemu zadziała, gdy gmina uchwali plan ogólny. Zgodnie z ustawą, uchwalenie planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r. Po tym terminie zakończy się okres przejściowy między obowiązującym systemem a nowym łaodem prawnym w zakresie planowania przestrzennego.

Akt w sprawie danych

Podpisane 13 grudnia 2023 r. unijne rozporządzenie w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystywania (DA) weszło w życie 11 stycznia 2024 r. Przepisy tego aktu w sprawie danych mają być stosowane od 12 września 2025 r.

Jest to kolejny element budujący europejski system udostępniania i wymiany danych zapowiadany w „Europejskiej strategii w zakresie danych”. Akt w sprawie danych ma na celu **ustanowienie zharmonizowanych przepisów dotyczących dostępu i wykorzystywania danych generowanych z szerokiej gamy produktów i usług, w tym przedmiotów podłączonych do Internetu („Internet rzeczy”), wyrobów medycznych lub zdrowotnych oraz wirtualnych asystentów**. Ma on również służyć zwiększeniu praw osób, których dane dotyczą, do przenoszenia danych na podstawie art. 20 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).

Nowe rozporządzenie ułatwi wymianę danych w całej Unii Europejskiej oraz między różnymi sektorami gospodarki. Celem aktu w sprawie danych jest zapewnienie sprawiedliwego dostępu do danych i ich wykorzystania między poszczególnymi uczestnikami rynku w gospodarce cyfrowej. **Reguluje on wymianę danych między przedsiębiorstwami, między przedsiębiorstwami a konsumentami oraz między przedsiębiorstwami a administracją publiczną**.

Dzięki nowym mechanizmom użytkownicy urządzeń podłączonych do Internetu, takich jak sprzęty inteligentnego domu

czy smart AGD, będą mieli dostęp do danych generowanych w wyniku korzystania z tych urządzeń oraz zyskają możliwość udostępnienia tych danych innym podmiotom, oferującym usługi na rynkach niższego szczebla, lub np. zaoferowania ich na cele altruizmu danych. Obecnie dostęp do takich danych mają często wyłącznie producenci urządzeń, co uniemożliwia użytkownikom korzystanie z konkurencyjnych usług posprzedażowych lub naprawczych. **DA wymaga, by inteligentne urządzenia były projektowane i wytwarzane w taki sposób, aby dane generowane w wyniku korzystania z nich były domyślnie łatwo, bezpiecznie i, w razie potrzeby, bezpośrednio z poziomu urządzenia dostępne dla użytkownika oraz dla innych podmiotów przez niego wskazanych**. Nowe wymogi mogą stanowić obciążenie dla producentów urządzeń Internetu rzeczy, dlatego będą oni mieli więcej czasu na dostosowanie się do nowej regulacji.

Przepisy aktu w sprawie danych ustanawiające nowe wymogi w zakresie projektowania i wytwarzania inteligentnych urządzeń będą miały zastosowanie do produktów wprowadzonych na rynek dopiero po 12 września 2026 r.

W akcie w sprawie danych brakuje jednak restrykcji lub ograniczeń dotyczących wykorzystywania danych generowanych w wyniku korzystania z produktu czy usługi przez jakikolwiek podmiot inny niż osoby, których dane dotyczą, zwłaszcza gdy dane te mogą pozwolić na wyciągnięcie precyzyjnych wniosków dotyczących życia prywatnego osób, których dane dotyczą, lub w inny sposób wiązałyby się z wysokim ryzykiem naruszenia praw i wolności tych osób bądź narazić je na zagrożenia, w szczególności małoletnich. Brakuje wyraźnych ograniczeń dotyczących wykorzystywania danych do celów marketingu bezpośredniego czy reklamy, monitoringu pracowników, obliczania, modyfikowania składek ubezpieczeniowych, punktowej oceny kredytowej.

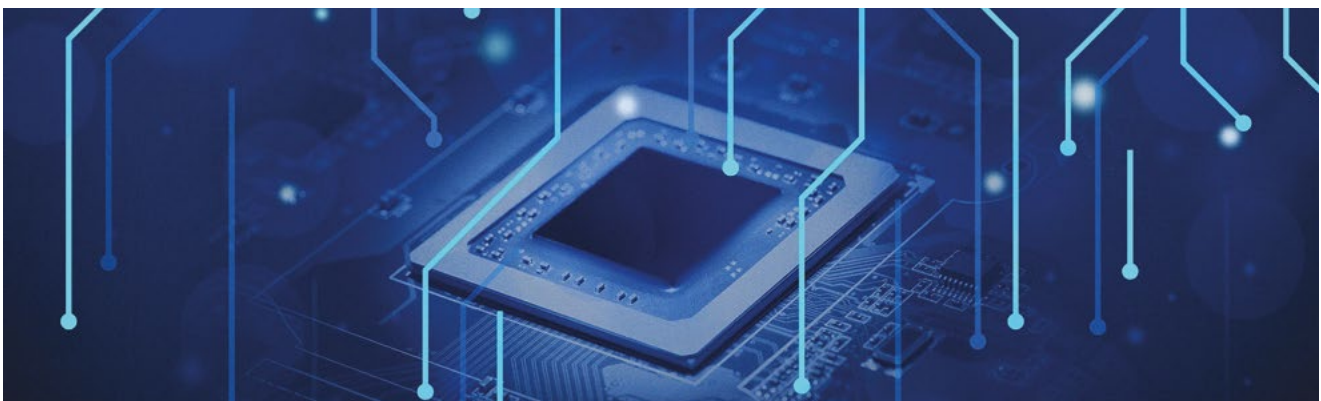
Akt w sprawie danych przewiduje **mechanizm umożliwiający administracji publicznej dostęp i wykorzystanie danych, którymi dysponuje sektor prywatny. Używanie dostępu do danych prywatnych przez organ sektora publicznego, Komisję Europejską, Europejski Bank Centralny lub organ Unii będzie możliwe tylko w nadzwyczajnych przypadkach, np. kiedy dane są niezbędne, by skutecznie reagować na „niebezpieczeństwo publiczne” (np. skutki pandemii czy kataklizmu), a potrzebnych danych nie da się na czas pozyskać w inny sposób na równoważnych warunkach.** Akt w sprawie danych odpowiada więc na problem niedostatecznie wykorzystanego potencjału danych pochodzących spoza sektora publicznego dla dobra wspólnego. Jednak w rozporządzeniu nie sprecyzowano sytuacji nadzwyczajnej czy „wyjątkowej potrzeby” oraz tego, które organy sektora publicznego i instytucje UE powinny mieć możliwość zażądania danych. Tymczasem dostęp organów publicznych

do danych powinien być zawsze odpowiednio określony i ograniczony do tego, co jest bezwzględnie niezbędne i proporcjonalne. Wszelkie ograniczenia prawa do ochrony danych osobowych wymagają odpowiednio dostępnej i przewidywalnej podstawy prawnej, określającej zakres i sposób wykonywania uprawnień przez właściwe organy, oraz towarzyszących jej zabezpieczeń chroniących osoby, których dane dotyczą, przed arbitralną ingerencją.

Rozporządzenie przewiduje też **ułatwienia przy zmianie dostawcy usług chmurowych.** Proces przełączania usługi i transferu naszych danych do nowego operatora będzie teraz przebiegał sprawniej. Akt w sprawie danych zmniejsza w ten sposób uzależnienie klientów od jednego dostawcy. Radykalnie zmniejsza też koszty zmiany dostawcy - od 12 stycznia 2027 r. zniknąc mają opłaty pobierane dotąd przez operatorów za procedurę przełączenia do nowego usługodawcy.

Ponadto nowe rozporządzenie dotyczy **interoperacyjności danych i usług chmurowych, wyłączenia zastosowania prawa *sui generis* do baz danych zawierających dane uzyskane w wyniku korzystania z produktów podłączonych do Internetu czy zabezpieczenia naszych danych nieosobowych przechowywanych w chmurze na terenie Unii** przed bezprawnym dostępem ze strony administracji rządowej państw spoza Wspólnoty.

Nowe przepisy wyznaczają organy nadzorcze ds. ochrony danych jako właściwe organy odpowiedzialne za monitorowanie stosowania aktu w sprawie danych w zakresie ochrony danych osobowych.

Zmiany dla klientów lombardów

7 stycznia br. weszła w życie ustawa o konsumenckiej pożyczce lombardowej. W sposób kompleksowy reguluje ona zasady wykonywania działalności lombardowej i zabezpiecza konsumentów przed nieuczciwymi praktykami lombardów. Na mocy tej ustawy lombardy stały się podmiotami zobowiązanymi do przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Ustawa w sposób szczegółowy określa obligatoryjne **elementy umowy konsumenckiej pożyczki lombardowej**. Podstawowe informacje dotyczące m.in. przysługujących konsumentowi praw, oznaczenia stron umowy, określające kwotę pożyczki, całkowitą kwotę do spłaty, opisujące przedmiot zabezpieczenia lombardowego, zasady i termin spłaty oraz nałożone na konsumenta koszty muszą znaleźć się na formularzu informacyjnym przekazywanym klientowi na trwałym nośniku.

Odsetki od kwoty udzielonej konsumentowi pożyczki nie mogą przekraczać wysokości odsetek maksymalnych określonych w przepisach prawa cywilnego. Ustawa stanowi też, że maksymalne **pozaodsetkowe koszty konsumenckiej pożyczki lombardowej** nie mogą przekroczyć 20% kwoty udzielonej pożyczki w pierwszym roku, powiększonej o 10 pkt procentowych w każdym następnym (przy czym w żadnym wypadku koszty te nie mogą być wyższe niż 45% kwoty konsumenckiej pożyczki lombardowej).

W umowach zawieranych na odległość przysługuje **prawo do odstąpienia od umowy** w terminie 7 dni. Wówczas konsument jest zobowiązany tylko do zwrotu kosztów określonych w ustawie.

W przypadku gdy konsument nie spłaci w całości pożyczki w terminie, to **może odkupić przedmiot** oddany pod zastaw pożyczki lombardowej w terminie 30 dni od dnia

pierwotnego terminu spłaty. Wtedy konsument musi uiścić pozostającą na dzień odkupu część całkowitej kwoty do spłaty, powiększoną o nie więcej niż 20% kwoty pozostającej na dzień odkupu części całkowitej kwoty do spłaty.

Przedmiot zabezpieczenia lombardowego wystawiany jest **na sprzedaż na aukcji w formie elektronicznej** po upływie 30 dni od dnia upływu terminu całkowitej kwoty do zapłaty, ale nie później niż 60 od dnia upływu tego terminu. W razie sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia lombardowego konsumentowi zostanie wypłacona kwota odpowiadająca różnicy pomiędzy pozostającą na dzień sprzedaży niezapłaconą częścią całkowitej kwoty do spłaty a kwotą uzyskaną ze sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia lombardowego. Kwota ta może zostać pomniejszona o nie więcej niż 20% nadwyżki.

W przypadku problemów z przedsiębiorcą wykonującym działalność lombardową, należy zgłosić **reklamację** do lombardu, w której należy przedstawić swoje zastrzeżenia. Podmiot rynku finansowego ma obowiązek przyjąć reklamację w każdej swojej jednostce, która obsługuje klientów, więc nie tylko tej, w której umowę zawarto. Jeśli lombard nie odpowie w terminie (30 dni, góra 60 dni) lub odpowiedź nie będzie zadowalająca, **można teraz zwrócić się do Rzecznika Finansowego o wsparcie** (także w postępowaniu sądowym).

Higiena pracy zdalnej, czyli jak nie zwariować w domu

Jesienią i zimą praca zdalna cieszy się większą w popularnością, aura nie zachęca do wychodzenia z domu. Ma to plusy i minusy, dlatego warto poznać kilka zasad, dzięki którym taka praca będzie efektywna i nie zaburzy nam życia osobistego.

BĄDŹ ZORGANIZOWANY

Praca zdalna sprzyja zacieraniu się granic między wykonywaniem obowiązków służbowych a czynnościami życia codziennego, rodzinnego. Jeśli nawet w firmie nie powstał oficjalnie regulamin dotyczący pracy on-line, warto stworzyć takie zasady we własnym zakresie i przestrzegać ich codziennie. Powinny one zawierać informacje m.in. o rozpoczęciu i zakończeniu pracy, o sposobach komunikacji między pracownikami, a także podkreślać dbałość o higienę i bezpieczeństwo pracy zdalnej.

RÓB PRZERWY I SKUP SIĘ NA ZADANIU

Różnego rodzaju przerwy są niezbędne w pracy przed monitorem, jak np. proste ćwiczenia na rozciągnięcie mięśni, krótki spacer do kuchni po wodę. To sposób na szybkie odstresowanie się, a to pomoże później znów skupić się na wykonaniu zadania, przywoła może jakiś nowy pomysł czy rozwiązanie problemu. Przerwy i ich regularność można sobie określić, np. kilka po 5 minut, i pilnować ich regularności. W ten sposób nasza praca staje się też bardziej optymalna. W czasie pracy zdalnej warto również ograniczyć używanie mediów społecznościowych jedynie do koniecznej komunikacji. Przeglądanie rolek czy zdjęć, rozprasza, rozleniwia, męczy oczy i zaburza rytm pracy, którą w efekcie wykonujemy dłużej.

STWÓRZ SOBIE MIEJSCE

Warto zacząć od uświadomienia sobie, że łóżko to nie biuro. Stworzenie oddzielnych miejsc do pracy i przestrzeni życiowej porządkuje także naszą głowę. Nie chodzi o to, by posiadać koniecznie do pracy zdalnej osobny pokój zamykany na klucz, ale wydzielenie osobnej przestrzeni do wykonywania zadań i relaksu. Sprawnemu wykonaniu

obowiązków służbowych nie będzie służyć praca przy stole z niesprzątniętymi naczyniami po śniadaniu.

DBAJ O RELACJE ZAWODOWE I PRYWATNE

Wykonując pracę zdalną, wielu pracowników tęskni, ale nie za budynkiem, biurem firmy, a oczywiście za ludźmi z pracy, codziennymi rozmowami, żartami czy wymianą doświadczeń osobistych i zawodowych. Jednym ze sposobów na nawiązywanie kontaktu są cykliczne wideokonferencje z zespołem bądź pojedynczymi pracownikami, to okazja do rozmów o pracy, ale także do wzmacniania więzi i wspierania się na wzajem. Kolejnym pomysłem są wyjścia na miasto po pracy, raz na tydzień albo nawet rzadziej, ale to na pewno w jakimś stopniu poprawi komunikację, wzmocni zespół, a nam da odskocznię od codzienności w domu. Psycholodzy podkreślają, jak istotne jest, by nie izolować podczas pracy zdalnej naszych bliskich, a zwłaszcza jeśli w tym czasie są w domu dzieci. Powtarzanie im, „odejdz, bo jestem zajęta”, „bądź cicho”, „nie przeszkadzaj mi” itd. powoduje, że dzieci, ale też mąż czy żona czują się odrzuceni, niezrozumiani, nieważni. Co zrobić? Rozmawiać. Dziecku wytłumaczyć, dlaczego jesteś w domu, jak ważne jest wykonanie zadania na czas, określenie czasu pracy i okazanie zainteresowania w międzyczasie. Może warto też obok nas stworzyć kącik dla dziecka, zaproponować mu jakąś aktywność, by czuło się zaopiekowane, a jednocześnie uczyło się uszanować czyjś czas i obowiązki. To dobra inwestycja na przyszłość.

Podsumowując, praca zdalna to sztuka ciągłych kompromisów i gra zasad. Może stać się sposobem na udane łączenie życia zawodowego i rodzinnego - wszystko zależy od sposobu organizacji i motywacji w działaniu.

Praca w zimie

Z uwagi na panujące niskie temperatury warto przypomnieć o obowiązujących przepisach regulujących pracę w takich warunkach.

W przypadku niskich temperatur pracodawca powinien zorganizować pracę tak, by ograniczyć narażenie na zimno (np. zastosować skrócony czas pracy czy rotację na stanowiskach pracy), wprowadzić dodatkowe przerwy, aby umożliwić pracownikom ogrzanie się. Skracanie norm czasu pracy i wprowadzanie dodatkowych przerw nie może powodować obniżenia wynagrodzenia należnego pracownikom. Pracodawca powinien też dokonać oceny ryzyka zawodowego i zapewnić przeszkolenie pracowników w zakresie oznak chorób wyziębienia oraz udzielania pierwszej pomocy, a także monitorować pracowników pod kątem objawów choroby. Szczególna ochrona prawna obejmuje kobiety i młodocianych.

Jeśli warunki pracy nie odpowiadają przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy, stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia pracownika albo gdy wykonywana przez niego praca grozi takim niebezpieczeństwem innym osobom, pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, zawiadamiając o tym niezwłocznie przełożonego. Za czas powstrzymania się od wykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

TEMPERATURA W POMIESZCZENIACH PRACY

W pomieszczeniach pracy należy zapewnić temperaturę odpowiednią do rodzaju wykonywanej pracy (do metod pracy i wysiłku fizycznego niezbędnego do jej wykonania), nie niższą jednak niż 14°C, chyba że względy technologiczne na to nie pozwalają (np. praca w chłodniach). Zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy pracodawca ma obowiązek zapewnić swoim pracownikom temperaturę w pomieszczeniach pracy wynoszącą **minimum**:

- » **14° C – w pomieszczeniach, gdzie wykonywana jest praca fizyczna;**
- » **18° C – w pomieszczeniach, gdzie pracownicy wykonują lekką pracę fizyczną lub pracę biurową.**

W każdym pomieszczeniu pracy, w którym nie można utrzymać ww. temperatury zgodnej z przepisami, należy zapewnić lokalne ogrzewanie (np. stosowanie grzejników).

Obowiązkiem pracodawcy jest też zabezpieczenie pomieszczeń pracy przed niekontrolowanym odpływem ciepła

oraz przed napływem zimnego powietrza z zewnątrz. Gdy pomieszczenie pracy jest ogrzewane przez systemy klimatyzacji, należy pamiętać, iż doprowadzane tymi systemami powietrze musi być oczyszczone z pyłów i substancji szkodliwych dla zdrowia. Klimatyzacja bądź wentylacja nie może powodować przeciągów, wyzębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy. Strumień powietrza pochodzący z urządzeń wentylacji nawiewnej nie powinien być skierowany bezpośrednio na stanowisko pracy.

PRACA NA OTWARTEJ PRZESTRZENI

Obowiązkiem pracodawcy jest także zorganizowanie stanowisk pracy znajdujących się poza pomieszczeniami, żeby pracownicy byli chronieni przed warunkami atmosferycznymi, w tym opadami i niską temperaturą czy silnym wiatrem i spadającymi przedmiotami.

Pracodawca musi zapewnić pracownikom zatrudnionym na otwartej przestrzeni **pomieszczenia do ogrzania się**, które muszą znajdować się w pobliżu miejsc pracy, dawać schronienie przed opadami atmosferycznymi i niską temperaturą. W takich pomieszczeniach winna być zapewniona temperatura minimum 16°C, a na każdego pracownika najliczniejszej zmiany musi przypadać co najmniej 0,1 m² powierzchni, przy czym całkowita powierzchnia tego pomieszczenia nie może być mniejsza niż 8 m². Jeśli ze względów technologicznych nie ma możliwości zapewnienia takiego pomieszczenia, to pracodawca jest obowiązany zorganizować w pobliżu miejsca wykonywania pracy odpowiednie urządzenia emitujące ciepło do ogrzania (źródło ciepła), zachowując przy tym wymagania ochrony przeciwpożarowej.

ODZIEŻ OCHRONNA

Praca na otwartej przestrzeni, zwłaszcza zimą, w nieogrzewanych pomieszczeniach lub np. w chłodniach wymaga stosowania specjalnej odzieży ciepłochronnej. **Pracodawca jest więc obowiązany zapewnić pracownikom odpowiednią odzież ochronną i środki ochrony głowy, stóp i rąk.** Obowiązek zapewnienia pracownikom środków ochrony indywidualnej, a także odpowiedniej odzieży i butów roboczych, normuje dział X rozdziału IX Kodeksu pracy.

NAPOJE I POSIŁKI PROFILAKTYCZNE

Zgodnie z rozporządzeniem RM z 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów obowiązkiem pracodawcy jest zapewnienie **posiłków regeneracyjnych** pracownikom wykonującym prace związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1 500 kcal (6 280 kJ) u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal (4 187 kJ) u kobiet, gdy w pomieszczeniach ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura poniżej 10°C lub na otwartej przestrzeni w okresie zimowym (tzn. od 1 listopada do 31 marca). Stanowiska, na których należy wydawać ciepłe posiłki, ustala pracodawca, na podstawie przeprowadzonego pomiaru wydatku energetycznego, w porozumieniu ze związkami zawodowymi lub z przedstawicielami pracowników.

Poza tym pracodawca musi zapewnić **gorące napoje** pracownikom zatrudnionym przy pracach przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C.

ODŚNIEŻANIE DACHÓW

Przed przystąpieniem do **odśnieżania dachu** należy wygrodzić i oznaczyć strefę niebezpieczną przed spadającymi masami usuwanego śniegu i lodu. Do pracy na wysokości można skierować wyłącznie pracowników posiadających aktualne szkolenie bhp i orzeczenie lekarskie potwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na wysokości. Pracownik wyznaczony do odśnieżania dachów powinien też odbyć instruktaż stanowiskowy i zostać poinformowany o ryzyku zawodowym tego rodzaju pracy. Prace na wysokości są pracami szczególnie niebezpiecznymi, dlatego pracodawca powinien zapewnić bezpośredni nadzór nad tymi pracami przez wyznaczone w tym celu osoby. Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, a pracownik stosować, właściwe środki ochrony przed upadkiem z wysokości. Praca na dachu, przy dużym mrozie lub niskiej temperaturze i silnym wietrze wymaga odpowiedniej odzieży ochronnej zapewniającej komfort cieplny, ochronę przed nadmiernym poceniem się i wilgocią, obuwia z podeszwą antypoślizgową, rękawic i kasku.

Nieważność umowy kredytowej a odsetki

7 grudnia 2023 r., w wyroku prejudycjalnym w sprawie C-140/22 - mBank, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) stwierdził, że konsument nie musi składać przed sądem sformalizowanego oświadczenia o skutkach nieważności umowy kredytowej, a także ma prawo do zwrotu pełnej wartości roszczeń, bez pomniejszenia jej o równowartość odsetek.

Trybunał orzekł, iż artykuł 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować prokonsumencko; a więc, że w przypadku stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego ze względu na to, iż umowa ta zawiera nieuczciwy warunek, bez którego nie może ona dalej obowiązywać, niedozwolonym jest:

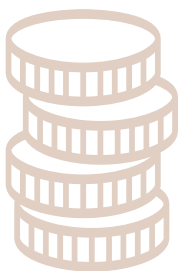
- » **uzależnianie możliwości dochodzenia roszczenia od złożenia przez tego konsumenta przed sądem sformalizowanego oświadczenia.** Sąd krajowy nie może więc uzależniać skorzystania przez konsumenta z przysługujących mu praw od złożenia przez konsumenta oświadczenia, że nie chce być związany nieuczciwym warunkiem. TSUE przypomniał, że postanowienia niedozwolone nie wiążą konsumenta od początku, z mocy samego prawa.
- » **aby rekompensata żądana przez danego konsumenta z tytułu zwrotu kwot, które zapłacił on w wykonaniu nieważnej umowy, została pomniejszona o równowartość odsetek, które bank otrzymałaby, gdyby umowa ta pozostała w mocy.** Roszczenie konsumenta o zwrot świadczeń, które spełnił na podstawie nieważnej umowy kredytu, nie może zatem zostać obniżone o równowartość odsetek kapitałowych, które przysługiwałyby bankowi, gdyby umowa kredytu była ważna.

TSUE rozwił więc wątpliwości, które pojawiły się w związku z uchwałą Sądu Najwyższego z 7 maja 2021 r. (sygn. akt III

CZP 6/21). W uzasadnieniu do tej uchwały SN wskazał, że skutki nieważności umowy biegają od chwili złożenia przez klienta oświadczenia, że nie wyraża zgody na utrzymanie w mocy nieuczciwego warunku, jest świadomy konsekwencji nieważności umowy i wyraża zgodę na nieważność umowy.

Wyrok ten ma duże znaczenie zwłaszcza dla konsumentów-kredytobiorców, którzy zawarli umowę kredytu denominowanego bądź indeksowanego do kursu waluty obcej, zawierającą nieuczciwe warunki, które nie były indywidualnie negocjowane. **Rozstrzygnięcie TSUE może mieć istotny wpływ również na inne umowy zawierane z konsumentami, w których przedsiębiorca sformułował nieuczciwe warunki, które nie były indywidualnie negocjowane.**

Globalny podatek minimalny w UE

Koncepcję globalnego podatku minimalnego (Pillar 2) wypracowano na forum OECD w ramach projektu BEPS 2.0. Ponad 140 państw na świecie ma wprowadzić podatek minimalny w celu walki z międzynarodowym unikaniem opodatkowania.

Chodzi o nałożenie obowiązku zapłaty podatku wyrównawczego (*top-up tax*) tak, by efektywna stawka podatkowa grupy w danym kraju (*effective tax rate – ETR*) nie była niższa niż 15%.

Globalny podatek minimalny mają płacić podmioty należące do grup kapitałowych, których **skonsolidowane przychody globalne przekraczają 750 mln euro rocznie** w co najmniej 2 z ostatnich 4 lat podatkowych bezpośrednio poprzedzających analizowany rok podatkowy. Wyłączenia obejmują np. podmioty rządowe, organizacje międzynarodowe typu *non-profit* i fundusze emerytalne.

Według unijnej **dyrektywy 2022/2523 wdrażającej zasady opodatkowania globalnym podatkiem minimalnym w UE**, omawianymi **regulacjami** objęte mają być zarówno krajowe, jak i wielonarodowe grupy kapitałowe posiadające spółkę dominującą lub spółkę zależną z siedzibą w państwie członkowskim UE. Jeśli spółka zależna nie podlega minimalnej efektywnej stawce w państwie trzecim, w którym ma siedzibę, państwo UE spółki dominującej też zastosuje wobec niej podatek wyrównawczy. Dyrektywa faworyzuje największe kraje „starej UE” i nie rozróżnia, czy podmiot płaci niskie podatki z powodu korzystania z agresywnej optymalizacji, czy korzysta z legalnych preferencji. Przepisy dotyczące Pillar 2 **weszły w życie 1 stycznia 2024 r.**, a termin na złożenie deklaracji ma zasadniczo wynosić 15 miesięcy od końca roku podatkowego.

Państwa członkowskie powinny wprowadzić przepisy dyrektywy do prawa krajowego do końca 2023 r. Polska wdrożenie planuje się na 1 stycznia 2025 r. W 2024 r. regulacje dotyczące Pillar 2 mogą mieć zastosowanie do grup kapitałowych działających w Polsce tylko w przypadku implementacji stosownych przepisów w jurysdykcji spółek będących wyżej

w strukturze grupowej niż polskie podmioty. Brak wprowadzenia regulacji krajowych i brak krajowego podatku wyrównawczego oznaczałoby, że Polska w praktyce zrzeka się swoich tradycyjnych kompetencji podatkowych.

W systemie globalnego minimalnego opodatkowania w zasadzie **zyski podmiotów będących częścią grup powinny być opodatkowane efektywną stawką w wysokości 15%**, oprócz zysku zwolnionego m.in. w wyniku zastosowania wyłączenia ze względu na treść (*substance-based income exclusion rule*). Jeśli efektywna stawka podatkowa grupy w danym kraju (ETR) okaże się niższa niż 15%, to przepisy Pillar 2 przewidują 2 mechanizmy poboru podatku:

- » zasada włączenia dochodu do opodatkowania (*income inclusion rule – IIR*, obowiązująca w UE od 2024 r.) - pierwszeństwo poboru podatku wyrównawczego ma jednostka dominująca najwyższego szczebla (*ultimate parent entity – UPE*), a w dalszej kolejności prawo do poboru podatku może przejść na kolejne w łańcuchu powiązań kapitałowych państwo rezydencji jednostki w grupie MNE (*top-down approach*);
- » zasada niedostatecznie opodatkowanych płatności (*undertaxed payments rule – UTPR*, stosowana w UE od 2025 r.) – jako mechanizm uzupełniający w sytuacjach, gdy zasady IIR nie znajdują zastosowania (np. gdy jurysdykcja siedziby UPE lub innej spółki dominującej nie wdrożyła przepisów o globalnym podatku minimalnym). Według UTPR podatek wyrównawczy alokowany jest pomiędzy jurysdykcje spółek zależnych w oparciu o liczbę pracowników i wartość aktywów trwałych. Prawo państw członkowskich do wprowadzenia krajowego podatku wyrównawczego (*qualified domestic top-up tax*) umożliwi pobranie podatku bezpośrednio w jurysdykcji źródła, zamiast kraju UPE.

2. Produkt lub usługa:

- » charakterystyka usług i produktów (katalog oferowanych dóbr – co jest ich największym atutem i dlaczego powinny cieszyć się zainteresowaniem klientów);
 - » opis, co będzie cię wyróżniać (co wyróżnia twój produkt lub usługę i sprawi, że klienci skorzystają z twojej oferty, a nie konkurencji);
 - » polityka cenowa (za ile planujesz sprzedawać poszczególne produkty/usługi w danym czasie i jak ta cena wypada na tle konkurencji). Cena musi uwzględniać nie tylko koszty, ale też zysk.
-

3. Kompetencje:

- » opis Twoich kompetencji (czy twoje kwalifikacje są wystarczające do realizacji twojego pomysłu: atuty osobiste w prowadzeniu danego typu działalności, doświadczenie, umiejętności);
 - » kwalifikacje wymagane do prowadzenia danego biznesu i wskazanie, jak je pozyskasz (np. kurs, zatrudnienie specjalisty, zlecenie zadań).
-

4. Docelowy rynek (klienci i konkurencja):

- » opis grupy docelowej klientów (komu chcesz sprzedać produkt bądź dla kogo świadczyć usługę);
 - » główne potrzeby i oczekiwania twoich przyszłych klientów oraz ich charakter;
 - » opis otoczenia i trendów (jaka jest wielkość rynku, jakie są jego możliwości; jak przewidujesz jego przyszłość i rozwój);
 - » opis konkurencji (działania konkurencji, jaką będziesz mieć konkurencję i czego możesz się od niej nauczyć).
-

5. Strategia marketingowa:

- » strategia sprzedaży produktu/usługi (kiedy i jak poinformujesz klientów o swojej ofercie, w jaki sposób ich zainteresujesz, w których miejscach będą mogli się o niej dowiedzieć);
 - » opis konkretnych działań marketingowych i promocyjnych (jak skutecznie będziesz się promować; określenie, czy skupisz się na promocji w sieci: założysz stronę internetową, będziesz promował się mediach społecznościowych, albo też skupisz się na sprzedaży bezpośredniej: wydrukujesz materiały, typu ulotka, folder, jak je będziesz rozpowszechniać).
-

6. Kontrahenci i dostawcy:

- » opis, kto będzie twoim partnerem biznesowym (jakich partnerów biznesowych potrzebujesz);
 - » planowane kontrakty, umowy, lista dostawców, grupa odbiorców.
-

7. Analiza SWOT:

- » analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla planowanego przedsięwzięcia;
 - » polega ona na podzieleniu zebranych informacji na 4 grupy:
 - » **S (Strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę;
 - » **W (Weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę;
 - » **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany;
 - » **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza ryzyko zmiany niekorzystnej.
-

8. Analiza finansowa (przychody i koszty) oraz źródła finansowania:

- » określenie kwotowo, jakie poniesiesz koszty i jakie uzyskasz przychody (wysokość prognozowanych przychodów w podziale na źródło i czas; wysokość kosztów w podziale na ich rodzaje i terminy ich pojawiania się);
 - » szacowany zysk (na jaki zarobek możesz liczyć, od przychodów odejmij wszystkie koszty, podatki, składki itp.). Należy pamiętać, że przychody nie równają się dochodom.
 - » wskazanie, jakiego kapitału potrzebujesz;
 - » opis źródeł finansowania (skąd weźmiesz potrzebne pieniądze, czy to będą środki własne, czy inne i jakie, na jakich warunkach; w przypadku kredytu też opis warunków jego udzielenia i spłaty).
-

9. Harmonogram realizacji:

- » ile czasu potrzebujesz, aby zrealizować swój pomysł biznesowy;
- » harmonogram działań oraz momentów kontrolnych;
- » określenie, jakie działania podejmiesz, jeżeli cząstkowy plan się nie zrealizuje (kilka gotowych rozwiązań, scenariuszy awaryjnych);
- » planowana data rozpoczęcia działalności.

Opłata za plastikowe opakowania a podstawa opodatkowania VAT

Od 2024 r. sprzedawca musi pobrać od klienta kupującego na wynos posiłki lub napoje: 20 gr. za kubek i 25 gr. za inny rodzaj opakowania. Jak ta opłata ma być prezentowana na paragonie – czy powinna być wykazywana osobno, czy łącznie w cenie napoju lub posiłku? Jeżeli ma być wskazana oddzielnie, to z jaką stawką VAT, a jeśli łącznie - to czy wlicza się do podstawy opodatkowania zgodnie ze stawką na dany produkt?

Od 1 stycznia 2024 r. na podstawie art. 3b zmienionej ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, przedsiębiorca prowadzący jednostkę handlu detalicznego, jednostkę handlu hurtowego lub jednostkę gastronomiczną, w których są oferowane produkty jednorazowego użytku z tworzyw sztucznych (wymienione w załączniku nr 6 do ustawy), będące opakowaniami na napoje lub żywność pakowane przez tego przedsiębiorcę w te produkty, jest obowiązany do pobrania opłaty od użytkownika końcowego nabywającego te produkty czy napoje lub żywność w tych produktach.

Na gruncie ustawy o VAT opodatkowaniu tym podatkiem podlegają: odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Przez dostawę towarów rozumie się przy tym przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel (...).

Podstawą opodatkowania jest wszystko, co stanowi zapłatę, którą dokonujący dostawy towarów lub usługodawca otrzymał bądź ma otrzymać z tytułu sprzedaży od nabywcy, usługobiorcy lub osoby trzeciej. Podstawa opodatkowania obejmuje podatki, cła, opłaty i inne należności o podobnym charakterze, z wyjątkiem kwoty VAT, oraz koszty dodatkowe, takie jak prowizje, koszty opakowania, transportu i ubezpieczenia, pobierane przez dokonującego dostawy lub usługodawcę od nabywcy czy usługobiorcy.

Opłata za opakowania na posiłki lub napoje na wynos, pobierana wraz z ceną sprzedaży za napój lub posiłek, od konkretnego nabywcy, który zdecydował się na nabycie tego napoju lub posiłku w opakowaniu jednorazowym, będzie stanowił element wynagrodzenia za dostarczony towar, będzie więc zwiększać podstawę opodatkowania VAT. Tym samym taka opłata produktowa powinna zostać wliczona w cenę sprzedawanego produktu, a stawka VAT powinna odpowiadać stawce przewidzianej dla tego produktu.

Zgodnie z przepisami dotyczącymi ewidencjonowania sprzedaży na kasie rejestrującej, na paragonie fiskalnym powinny być wykazane np. dane w zakresie nazwy towaru lub usługi pozwalające na jednoznaczny ich identyfikację, oznaczenie literowe stawki podatku, wartość sprzedaży brutto i wysokość podatku należnego według poszczególnych stawek podatku.

Od 1 stycznia 2024 r. w przypadku dostawy produktu (napoju lub posiłku) w opakowaniu (kubku lub pojemniku na wynos) pobraną opłatę należy wykazać ze stawką odpowiadającą temu produktowi, tj. stawką przewidzianą dla sprzedawanego towaru (napoju lub posiłku). Pobrana opłata powinna być zaewidencjonowana na kasie rejestrującej wraz z ceną np. napoju. Nie ma potrzeby, by wyodrębnić samą kwotę opłaty na paragonie. - Tak wskazano w [odpowiedzi](#) Ministerstwa Finansów z 4 stycznia br. na pytania dziennikarza DGP.

NIEZBĘDNIK

Wymiar czasu pracy w 2024 roku

Miesiąc	Liczba godzin pracy	Liczba dni pracy	Liczba dni wolnych
Styczeń	168	21	10 *wliczono 1 dzień wolnego za święto w sobotę
Luty	168	21	8
Marzec	168	21	10
Kwiecień	168	21	9
Maj	160	20	11
Czerwiec	160	20	10
Lipiec	184	23	8
Sierpień	168	21	10
Wrzesień	168	21	9
Październik	184	23	8
Listopad	152	19	11
Grudzień	160	20	11
łącznie	2008	251	115

W roku 2024 całkowity, roczny wymiar czasu pracy wynosi 2008 godziny (251 dni x 8 godz.). Według Kodeksu pracy, czas pracy nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nie przekraczającym 4 miesięcy. Na tej podstawie ustala się liczbę godzin do przepracowania przez pracownika. W celu wyznaczenia wymiaru czasu pracy w danym okresie rozliczeniowym trzeba:

1. przemnożyć liczbę dni w danym okresie rozliczeniowym (np. miesiącu) przypadających od poniedziałku do piątku przez 8;
2. odjąć po 8 godzin za każde święto wolne od pracy przypadające w dniu innym niż niedziela.

KALENDARZ KLIENTÓW KANCELARII

PON.	WT.	ŚR.	CZW.	PT.	SOB.	NIEDZ.
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

7 Wpłata zryczałtowanego podatku od wypłat zagranicznej osobie prawnej należności z tytułów wymienionych w art. 7b ust. 1 pkt 3-6, art. 21 ust. 1 i art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych albo od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi mającemu siedzibę lub zarząd w Polsce informacji CIT-7. Rozliczenie podatku od niezrealizowanych zysków. Wpłata karty podatkowej.

8 Tłusty Czwartek.

12 INTRASTAT.

14 Dzień Zakochanych. Popielec.

15 Złożenie deklaracji na podatek od środków transportowych na 2024 r. Wpłata I raty podatku od środków transportowych. Wpłata podatku od nieruchomości oraz podatku leśnego za luty - osoby prawne i jednostki organizacyjne. Wpłata składek ZUS - płatnicy posiadający osobowość prawną. PPK.

20 Rozliczenia z PIT i CIT przez podatników i płatników-pracodawców. Wpłata ryczałtu. Wpłata składek ZUS - płatnicy niebędący osobami prawnymi. PFRON. Koniec terminu na zgłoszenie zmiany formy opodatkowania PIT w 2024 r. (oprócz karty podatkowej).

26 Rozliczenie VAT i akcyzy. Przesłanie JPK_V7M lub JPK_V7K (część ewidencyj-

na). Informacja podsumowująca. Rozliczenie podatku cukrowego i podatku od sprzedaży detalicznej.

28 Przekazanie ubezpieczonemu informacji za 2023 r. o danych zawartych w imiennych raportach miesięcznych sporządzonych do ZUS.

29 Przekazanie podatnikowi informacji PIT-11, PIT-8C, PIT-R lub przez organ rentowy PIT-40A/11A. Przekazanie US (wyłącznie drogą elektroniczną) i osobie objętej ograniczonym obowiązkiem podatkowym imiennej informacji IFT-1R. Przekazanie przez emerytów i rencistów (przed wiekiem emerytalnym) do ZUS informacji o wysokości przychodów z pracy zarobkowej w 2023 r.

GLC